

PARLAMENTARNI ODBOR EVROPSKE UNIJE I CRNE GORE ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE (POSP)

**Osmi sastanak
25-26. mart 2014. godine
Podgorica**

DEKLARACIJA i PREPORUKE

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore održao je osmi sastanak 25. i 26. marta 2014. godine u Podgorici, pod zajedničkim predšedavanjem g. Ranka Krivokapića, predšednika Skupštine Crne Gore, predšedavajućeg delegaciji Skupštine Crne Gore i g. Eduarda Kukana, predšedavajućeg delegaciji Evropskog parlamenta.

Na sastanku su razmijenjena mišljenja:

- g. Igora LUKŠIĆA - potpredšednika Vlade i ministra vanjskih poslova i evropskih integracija, u ime Vlade Crne Gore;
- N.J.E. Ilijasa FOTOPULOSA, ambasadora Republike Grčke u Crnoj Gori, u ime rotirajućeg predšedavanja Savjetu Evropske unije;
- g. Dirka LANGEA, šefa Jedinice za Crnu Goru i Island, u ime Evropske komisije;

Odbor se bavio sljedećim temama:

- Trenutno stanje pristupnih pregovora i odnosa između Evropske unije i Crne Gore;
- Nasilje nad novinarima;
- Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala;
- Javne finansije i ekonomske reforme.

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje u skladu sa članom 3 Poslovnika i članom 125 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU i Crne Gore, uputio je sljedeću Deklaraciju i preporuke Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje i institucijama u Crnoj Gori i Evropskoj uniji:

1. Pozdravlja otvaranje pregovora o članstvu u EU u oblasti pravosuđa, vladavine prava i temeljnih prava (poglavljja 23 i 24), imajući u vidu da je jačanje vladavine prava, posebno kroz reformu pravosuđa, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala glavni prioritet Crne Gore;
2. Izražava ozbiljnu zabrinutost zbog povećanog verbalnog i fizičkog zastrašivanja novinara; podseća da se od prošlog sastanka u decembru 2013. godine dogodilo više slučajeva nasilja nad novinarima; naglašava odgovornost organa vlasti da adekvatno istraže i procesuiraju ove napade, uključujući neriješene prethodne slučajeve; pozdravlja nedavna hapšenja lica osumnjičenih za podmetanje eksplozivne naprave u blizini zgrade ND Vijesti; pozdravlja odluku da se uspostavi posebno tijelo za praćenje službenih napora u tom pogledu;
3. Izražava ozbiljnu zabrinutost i oštro osuđuje ponovljeni fizički napad na opozicionog poslanika; zahtijeva da nadležni državni organi taj slučaj odmah procesuiraju, a počinioce adekvatno kazne; poziva sve političke subjekte i ostale sudionike na javnoj sceni da, uvažavajući političke i druge razlike, svoju javnu komunikaciju prilagode potrebi poboljšanja ukupnog društvenog ambijenta, kulture dijaloga i izgradnje međusobnog povjerenja;
4. Pozdravlja rezoluciju crnogorskog parlamenta o procesu integracije Crne Gore u EU i naglašava značaj njene potpune primjene; izražava uvjerenje da proces integracije, da bi uživao široku demokratsku podršku, zahtijeva punu uključenost Skupštine i organizacija civilnog društva;
5. Pozdravlja ustavno jačanje nezavisnosti pravosuđa i poziva sve partije u Parlamentu da se, prilikom izbora nosilaca pravosudnih funkcija, rukovode kriterijima stručnosti i profesionalnosti, kako bi se izbjegle sumnje u njihov kredibilitet zbog partijske pripadnosti; poziva na objektivnu evaluaciju rada sudija i napredovanje na osnovu zasluga; pozdravlja efikasan rad Parlamenta i postizanje širokog konsenzusa u postupku izbora sudija Ustavnog suda u skladu sa novim ustavnim rješenjima; poziva nadležne organe da uspostave pouzdan sistem praćenja ostvarenih rezultata disciplinskih postupaka u pravosuđu;
6. Naglašava značaj efikasne i na zaslugama utemeljene javne uprave i poziva vlasti da ulože veće napore u cilju depolitizacije državne službe, posebno prilikom zapošljavanja novih službenika; napominje da je održan prvi sastanak Posebne radne grupe za reformu javne uprave i pozdravlja činjenicu da su uništene kovertirane ostavke u vezi sa zabrinutošću zbog neodgovarajućeg političkog uticaja na državnu službu;
7. Izražava žaljenje zbog činjenice da ni nakon godine afera "Snimak" nije dobila konačni sudski epilog; pozdravlja sprovođenje najavljenih istraga u vezi više slučajeva kada su objavljeni audio i video snimci ukazivali na moguće nezakonitosti u sprovođenju izbornog postupka i na moguću političku korupciju; izražava očekivanje da će afera "Snimak" i ostale afere brzo dobiti sudski epilog;
8. Poziva nadležne da odmah ispitaju sve dokaze i aktere koji su bili umiješani u dešavanja oko navodne kupovine glasova tokom lokalnih izbora u Beranama i insistira da se sprovede detaljna istraga povodom navodnih upada u privatne kuće i otimanja lične imovine; poziva tužilaštvo da do kraja ispita moguću korupciju u aferi "Telekom CG"; poziva Skupštinu Crne Gore da otkloni uočene nedostatke iz Zakona

o parlamentarnoj istrazi i da definiše kaznene odredbe za neodazivanje i lažno svjedočenje;

9. Izražava žaljenje što je korupcija i dalje široko rasprostranjena u Crnoj Gori i napominje da su potrebni dodatni naponi u borbi protiv korupcije; poziva Skupštinu Crne Gore da izvrši eventualne izmjene zakona o slobodnom pristupu informacijama i o zaštiti podataka o ličnosti, kako bi se javnosti omogućio puni uvid u imovinu javnih funkcionera, u skladu sa evropskom praksom; napominje da novom Zakonu o javnim nabavkama nedostaje efikasna primjena i očekuje da će pregovori o članstvu u EU o „Javnim nabavkama” (Poglavlje 5) ubrzati potrebne reforme u ovoj oblasti; pozdravlja donošenje novog Zakona o finansiranju političkih partija i poziva vlasti da ojačaju nadzorni kapacitet institucija za reviziju njegovog sprovođenja i nadzor trošenja sredstava od strane političkih partija i političkih subjekata, u cilju povećanja transparentnosti finansiranja partija;
10. Naglašava potrebu stvaranja stabilnog sistema praćenja rezultata ostvarenih u pogledu istraga, krivičnog gonjenja i presuda u slučajevima korupcije na svim nivoima; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog nekažnjavanja lica koja su osuđena za korupciju ili organizovani kriminal u prvom stepenu, a kasnije oslobođena; izražava zabrinutost u vezi činjenice da trenutni pravosudni učinak obuhvata isključivo manje slučajeve korupcije; poziva tužilaštvo, policiju, Upravu za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i druge nadležne državne organe, da ponovo ispituju sve aktivnosti osumnjičenih u akciji Balkanski ratnik, imajući u vidu već presuđivane slučajeve koji ukazuju na raznovrsne aktivnosti sprovedene u Crnoj Gori;
11. Poziva na pojačane napore u bavljenju velikim sivim sektorom pozdravljajući učinke Radne grupe, koja se tim problemom kontinuirano bavi, posebno naglašavajući probleme u sektoru akciznih proizvoda, kao i u sektoru uslužnih djelatnosti, gdje dolazi do evazije poreskih obaveza i sprovođenju strukturnih reformi u kontekstu stvaranja optimalnih uslova za investiranje u proizvodni sektor, a naročito u sektoru saobraćaja i energetike, radi privlačenja stranih direktnih investicija, što je ključno u diverzifikaciji privrede;
12. Ponovo poziva Vladu da nastavi sa preispitivanjem ili, gdje okolnosti nalažu, da raskine privatizacione ugovore koji se ne izvršavaju, a čija bi realizacija uticala na bolje i efikasnije korišćenje državnih resursa, kao i na kreiranje kvalitetnijih pretpostavki za ekonomski razvoj;
13. Pozdravlja se saradnja između ministarstava pravde Crne Gore i Srbije kao i ostalih nadležnih institucija na efikasno sprovedenim radnjama na privođenju pravdi optuženog Darka Šarića, kao dokaz dobre regionalne i međunarodne saradnje i obostrane političke volje u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala; pozdravlja saradnju ministarstava unutrašnjih poslova Crne Gore, BiH i Srbije, koji su potpisali protokol o osnivanju i funkcionisanju zajedničkog Centra za policijsku saradnju, u cilju unapređenja regionalne saradnje u borbi protiv nezakonitih migracija i drugih oblika prekograničnog kriminala, što će biti prvi trilateralni centar ove vrste na Zapadnom Balkanu;
14. Pozdravlja proaktivno učešće Crne Gore u regionalnim inicijativama, naročito desetogodišnji rad Cetinjskog parlamentarnog foruma, i projekat Vlade Crne Gore „Zapadnobalkanska šestorka“.